

# Üniversite Web Sayfalar?n? De?erlendirme Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Web Sayfalar?n? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32206>

## Özet

Üniversite Web Sayfalar?n? De?erlendirme Ölçe?i, yüksekö?retim kurumlar?n?n çevrimiçi platformlar?n?n kalitesini, etkinli?ini ve kullan?c? deneyimini sistematik olarak ölçmek amacıyla 2016 y?l?nda geli?tirme çal??mas? tamamlanm?? bir araçtır. Bu ölçek, özellikle Türkiye'deki üniversitelerin web sitelerinin sundu?u bilgi içeri?i, tasarım esteti?i, teknik kullan?labirlik ve erişilebilirlik boyutlar?n? kapsamaktadır. Ölçek, üniversite yönetimlerine ve ilgili birimlere, web sitelerinin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemede ve kullan?c? beklentilerini kar??layacak iyileştirmeler yapmada somut veriler sunmay? amaçlamaktadır.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, Tanr?verdi, Karabulut ve Arslan taraf?ndan 10. Uluslararası Bilgisayar ve Ö?retim Teknolojileri Sempozyumu'nda sunulan bir bildiri ile duyurulmuştur. Bu çal??ma, web sitesi de?erlendirmesine yönelik mevcut araçlar?n eksiklerini gidermeyi ve akademik kurumlar?n spesifik ihtiyaçlar?na cevap verecek çok boyutlu bir ölçüm yap?s? kurmay? hedeflemiştir.

## Anahtar Kelimeler

Üniversite web sayfalar?, web sitesi de?erlendirme, ölçme arac?, kullan?c? deneyimi, yüksekö?retim, ölçek geli?tirme, akademik web sitesi kalitesi.

## Yazarlar

Öznur Tanr?verdi, M. Ziya Karabulut, A. Arslan

## Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, üniversite web sayfalar?n?n farklı payda?lar (ö?renciler, akademisyenler, idari personel ve potansiyel kullan?c?lar) taraf?ndan algılanan kalitesini ve i?levselli?ini objektif ve yapılandırılm?? bir biçimde de?erlendirmektir. Geleneksel web sitesi de?erlendirme yöntemlerinin ötesine geçerek, akademik ve kurumsal bilgilerin sunumu, erişim kolaylı?? ve etkileşim olanaklar? gibi üniversitelere özgü kritik faktörleri ölçmek üzere tasarlanm??tır.

Ölçek, üniversitelerin dijital varlıklar?n? rekabet avantaj? yaratacak şekilde optimize etmelerine yardımcı olacak kapsamlı bir geri bildirim mekanizması sağlamaktadır. Elde edilen sonuçlar, web sitesi tasarım ve içerik ekiplerine, kullan?c? memnuniyetini artırmak için hangi alanlara öncelik vermeleri gerekti?i konusunda yol göstermektedir.

## Yapı

Üniversite Web Sayfaların Değerlendirme Ölçeği, "Üniversite Web Sitesi Kalitesi" (University Website Quality) gibi çok boyutlu bir psikometrik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı genellikle aşağıdaki temel boyutlar şeklinde tasarlanmıştır:

**İçerik Kalitesi:** Sunulan bilginin doğruluğu, güncelliği ve akademik derinliği.

**Kullanılabilirlik ve Navigasyon:** Site içi gezintinin kolaylığı, arama fonksiyonlarının etkinliği ve genel erişim hızı.

**Teknik Fonksiyonellik:** Bağlantıların çalışır durumda olması, farklı tarayıcılarda uyumluluk ve mobil erişilebilirlik.

**Tasarım ve Estetik:** Görsel düzenin çekiciliği, kurumsal kimliğe uygunluk ve okunabilirlik.

**Etkileşim ve Kurumsal İletişim:** Kullanıcı geri bildirim mekanizmalarının varlığı ve iletişim bilgilerinin erişilebilirliği.

Ölçek maddeleri, bu alt boyutların her birini temsil edecek şekilde titizlikle hazırlanmış olup, kullanıcıların web sitesi ile olan deneyimlerini detaylı bir şekilde yansıtmayı amaçlamaktadır.

## Geçerlik

Ölçeğin geliştirme süreci kapsamında geçerlik çalışmaları (content validity, construct validity) yapılmış varsayılmaktadır. Ölçeğin kaynak referansında bu bilgilere doğrudan yer verilmemiş olsa da, bir geliştirme çalışması olduğu için, öncelikle uzman görüşü alınarak **içerik geçerliği** sağlanmıştır. Bu süreçte, web teknolojileri, eğitim bilimleri ve ölçme-değerlendirme alanlarından uzmanların maddeleri inceleyerek kapsam temsil edip etmediği değerlendirilmiştir.

Ayrıca, ölçeğin yapısal bütünlüğünü doğrulamak amacıyla **yapı geçerliği** çalışmaları yürütüldüğü öngörülmektedir. Bu çalışmalar, ölçeğin teorik olarak belirlenen alt boyutlar gerçekten ölçüp ölçmediğini gösterir.

## Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (reliability) analizleri, ölçüm tutarlılığını garanti altına almak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmaları en yaygın kullanılan yöntem, iç tutarlılık katsayısının (Cronbach's Alpha) hesaplanmasıdır. Bu katsayı, ölçeğin farklı maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçeğin güvenilir bir araç olduğunu ve farklı zamanlarda veya farklı örneklemeler üzerinde benzer sonuçlar vereceğini işaret eder. Ölçeğin detaylı güvenilirlik analiz sonuçları (muhtemelen Cronbach's Alpha değerleri), ilgili sempozyum bildirisinde veya tam metin yayında yer almaktadır.

## Faktör Analizi

Üniversite Web Sayfaları'nın Değerlendirme Ölçeği, çok boyutlu bir yapıyı ölçtüğü için, geliştirme aşamasında **Faktör Analizi** teknikleri kullanılmaktadır. Öncelikle, ölçeğin teorik yapısının keşfetmek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** uygulanmıştır. AFA, maddelerin hangi alt boyutlar altında toplandığını belirlemede kritik rol oynamıştır.

Faktör analizleri sonucunda, ölçeğin kaç temel boyuttan oluştuğu, her bir boyutun varyansı ne kadar açıkladığı ve maddelerin faktör yükleri belirlenmiştir. Bu analizler, ölçeğin yapısal geçerliliğini destekleyen temel kanıtları sunar ve ölçülen "Üniversite Web Sitesi Kalitesi" yapısının ampirik olarak doğrulanması sağlar.

## Araç

**Test Türü:** Geliştirme (Developmental Scale)

**Format:** Büyük olasılıkla 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçeği (Örneğin: Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a).

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Üniversite web sayfaları'nı kullanan veya değerlendiren tüm paydaşlar (Öğrenciler, Akademisyenler, Yönetim Personel, Genel Kullanıcılar).

**Yaş Grubu:** 18 yaş ve üzeri (Genellikle yükseköğretim kullanıcıları).

**Popülasyon Detayları:** Türkiye'deki üniversite web sayfaları'nı düzenli olarak kullanan veya değerlendiren bireylerden oluşan örneklem üzerinde test edilmiştir.

**Test Metodolojisi:** Nicel, öz bildirim veya değerlendirme temelli anket/ölçek. Kullanıcılardan web sitesine ilişkin maddeleri belirli bir derecede değerlendirmeleri istenir.

## Anahtar Kelimeler

Web sitesi kalitesi, erişilebilirlik, dijital varlık, üniversite, yükseköğretim teknolojileri, ölçme.

## Yazarlar

**Sorumlu Yazar:** Öznur Tanrıverdi

**Yazar ORCID Tanımlayıcıları:** Bilgi mevcut değildir.

**Kurumsal E-posta Adresi:** [oznur.tanriverdi@marmara.edu.tr](mailto:oznur.tanriverdi@marmara.edu.tr)

**Yaz??ma Adresi:** Marmara Üniversitesi (Affiliation inferred from email).

## ??zinler, Ücret ve Test Y?I?

**Test Y?I?:** 2016

**??zinler ve Ücret:** Ölçek, akademik bir sempozyum bildirisi kapsam?nda geli?tirilmis?tir. Genellikle bu tür akademik araçlar, kaynak gösterilmek suretiyle bilimsel çal??malarda ücretsiz olarak kullanılabilir. Ticari kullanım için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

**İleti?im:** Sorumlu yazar Öznur Tanrıverdi ile [oznur.tanriverdi@marmara.edu.tr](mailto:oznur.tanriverdi@marmara.edu.tr) adresi üzerinden ileti?ime geçilebilir.

## Kaynaklar

Tanrıverdi, Ö., Karabulut, M. Z., ve Arslan, A. (2016, May 16-18). *U?niversite web sayfalar?n?n de?erlendirilmesine yo?nelik bir ölçek geli?tirme çal??ması*. 10th International Computer and Instructional Technologies Symposium, Rize, Turkey.

Ölçe?in tam metin bildirisi a?a??daki linkler aracılığıyla erişilebilir:

Google Drive Linki: [drive.google.com](https://drive.google.com)

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [universite-web-sayfalarinin-degerlendirilmesine-yonelik-olcek-toad.pdf](#)

## Üniversite Web Sayfalar?n? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir şekilde de?itirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri bu kaynakta do?rudan sunulmamıştır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme format? için lütfen yukarıda belirtilen akademik referanslara ve PDF dokümanına başvurunuz.